

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
СКУПШТИНА ГРАДА НОВОГ САДА
Савет за културу
Број: 1003/2019-I
Дана: 28. августа 2019. године
НОВИ САД

**ПРЕДСЕДНИКУ СКУПШТИНЕ
ГРАДА НОВОГ САДА**

На основу чл. 136, а у вези са чланом 152. Пословника Скупштине Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 64/16), Савет за културу Скупштине Града Новог Сада доставља председнику Скупштине Града Новог Сада Предлог одлуке о постављању спомен-плоче Јелици Беловић Бернаџиковској у Новом Саду и Закључак, број: 06-1/2019-936-1-I са молбом да се Предлог одлуке уврсти у дневни ред седнице Скупштине Града Новог Сада и да га Скупштина размотри и донесе Одлуку у предложеном тексту.

За представника Савета на седници Скупштине Града Новог Сада одређује се Ђула Киш, председник Савета.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА
Ђула Киш

The image shows a circular official stamp of the City of Novi Sad, Republic of Serbia. The text in the stamp includes "РЕПУБЛИКА СРБИЈА", "АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА", "ГРАД НОВИ САД", and "СКУПШТИНА ГРАДА НОВОГ САДА". Overlaid on the stamp is a handwritten signature in dark ink.

На основу члана 7. став 3. Одлуке о подизању и одржавању споменика на територији Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, бр.15/09, 20/10 и 51/11), поводом разматрања Нацрта одлуке о постављању спомен-плоче Јелици Беловић Бернаџиковској у Новом Саду и на основу мишљења Јавног предузећа „Урбанизам“ Завод за урбанизам Нови Сад и Завода за заштиту споменика културе Града Новог Сада, Савет за културу Скупштине Града Новог Сада на XLII седници одржаној 27. августа 2019. године, доноси

ЗАКЉУЧАК

I. Утврђује се Предлог одлуке о постављању спомен-плоче Јелици Беловић Бернаџиковској у Новом Саду.

II. На основу члана 136, а у вези са чланом 152. Пословника Скупштине Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 64/16), Савет за културу Скупштине Града Новог Сада доставља председнику Скупштине Града Новог Сада Предлог одлуке о постављању спомен-плоче Јелици Беловић Бернаџиковској у Новом Саду и предлаже да се Предлог одлуке о постављању спомен-плоче Јелици Беловић Бернаџиковској у Новом Саду уврсти у дневни ред седнице Скупштине Града Новог Сада и да га Скупштина размотри и донесе Одлуку у предложеном тексту.

III. За представника предлагача на седници Скупштине Града Новог Сада и њених радних тела одређује се Ђула Киш, председник Савета за културу.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
СКУПШТИНА ГРАДА НОВОГ САДА
Савет за културу
Број: 06-1/2019-936-1-I
Дана: 27. августа 2019. године
НОВИ САД

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Ђула Киш

ПРЕДЛОГ

На основу члана 4. Одлуке о подизању и одржавању споменика на територији Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 15/09, 20/10 и 51/11), Скупштина Града Новог Сада на _____ седници од _____ године, доноси

О Д Л У К У О ПОСТАВЉАЊУ СПОМЕН-ПЛОЧЕ ЈЕЛИЦИ БЕЛОВИЋ БЕРНАЦИКОВСКОЈ У НОВОМ САДУ

I

Јелици Беловић Бернациковској, педагогу, етнографу и књижевнику, за допринос српској култури и традицији, поставља се спомен – плоча у Новом Саду (у даљем тексту: Спомен-плоча).

II

Спомен – плоча, димензија 80х60см, израђена од необрађеног мермера у белој боји поставља се на унутрашњој страни источног зида на Успенском гробљу.

III

На левој страни спомен-плоче уградиће се црно - бела фотографија лика Јелице Беловић Бернациковске у порцелану, а са десне стране фотографије, ћириличким писмом, уклесаће се текст:

„На овом гробљу је сахрањена

Јелица Беловић Бернациковска (1870-1946),

педагог, наставник, етнограф, музеолог, књижевник, новинар и преводилац. Зачетник је модерне етнологије, сакупљач народног блага и најбољи познавалац женског народног ткања и веза код Јужних Словена. Књиге и текстове објављивала је под псеудоименима: Хеле, Љуба Т. Даничић, Јелица, Јеле, Јасна, тета Јелица, Бианка, Млада Ана госпоја, ЈББ.“

Испод текста, уклесаће се: „Град Нови Сад“ и „Коло српских сестара Епархије бачке“.

IV

Средства за постављање спомен-плоче обезбедиће се у буџету Града Новог Сада.

V

О спровођењу ове одлуке стараће се Одбор, који образује Скупштина Града Новог Сада у складу са чланом 8. Одлуке о подизању и одржавању споменика на територији Града Новог Сада.

VI

Ову одлуку објавити у „Службеном листу Града Новог Сада“.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
СКУПШТИНА ГРАДА НОВОГ САДА
Број:
Дана:
НОВИ САД

ПРЕДСЕДНИК

Здравко Јелушић

Образложење

Правни основ за доношење Одлуке о постављању спомен-плоче Јелици Беловић Бернациковској у Новом Саду, садржан је у члану 4. Одлуке о подизању и одржавању споменика на територији Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, бр. 15/09, 20/10 и 51/11), којим је прописано да се споменик подиже на основу одлуке Скупштине Града Новог Сада.

Савет за културу Скупштине Града Новог Сада је на XVI седници, одржаној 7. јуна 2017. године, размотрио и прихватио Иницијативу Кола српских сестара Епархије бачке за постављање спомен – плоче Јелици Беловић Бернациковској, у Новом Саду.

Коло српских сестара Епархије бачке је хуманитарна организација која окупља чланице које својим добротворним радом, израдом ручних радова свих врста – везова, плетења, ткања, хеклања, и њиховом сајамском продајом прикупљају новчана средства за лечење болесне деце и помоћ онима који су у невољи, као и за рад Кола. Имајући у виду да је Јелица Беловић Бернациковска била, најбољи познавалац српског народног ткања и веза с краја 19. и почетка 20. века, Коло српских сестара препознало је вредност њеног мултидисциплинарног ручног и интелектуалног рада, те је предложило Савету за културу да се постављањем спомен-плоче овој знаменитој Српкињи ода признање и захвалност за допринос богатству српске културе и традиције.

У складу са чланом 7. став 2. Одлуке о подизању и одржавању споменика на територији Града Новог Сада, Савет је прибавио стручно мишљење Јавног предузећа “Урбанизам” Завода за урбанизам Нови Сад, број: 675/2017-I, од 26. јуна 2017. године, о локацији за постављање споменика и условима за њено уређење, као и стручна мишљења Завода за заштиту споменика културе Града Новог Сада, број: 663/2017-I, од 22. јуна 2018. године и број: 908/2018-I, од 30. августа 2018. године, којим је препоручено да се спомен-плоча Јелици Беловић Бернациковској постави на унутрашњој страни источног зида на Успенском гробљу, у делу који приближно одговара локацији гроба Јелице Беловић Бернациковске.

На основу мишљења Јавног предузећа “Урбанизам” Завода за урбанизам Нови Сад и мишљења и предлога Завода за заштиту споменика културе Града Новог Сада и прецизирања иницијативе од стране Кола српских сестара Епархије бачке о изгледу спомен – плоче, број: 516/2018-I, од 15. маја 2018. године, Савет за културу је на XLII седници, одржаној 27. августа 2019. године, утврдио елементе изгледа спомен-плоче имајући у виду чињеницу да је Успенско гробље у Новом Саду одређено за културно добро и да представља просторно културно-историјску целину од јавног значаја и у складу са чланом 7. став 3. Одлуке о подизању и одржавању споменика на територији Града Новог Сада, прихватио иницијативу и утврдио Предлог одлуке о постављању спомен-плоче Јелици Беловић Бернациковској у Новом Саду.

Средства за постављање спомен-плоче обезбедиће се у буџету Града Новог Сада.

О спровођењу Одлуке стараће се Одбор за спровођење Одлуке, који ће образовати Скупштина Града Новог Сада у складу са чланом 8. Одлуке о подизању и одржавању споменика на територији Града Новог Сада.

Савет за културу предлаже Скупштини Града Новог Сада да размотри Предлог одлуке о постављању спомен-плоче Јелици Беловић Бернациковској у Новом Саду и донесе Одлуку у предложеном тексту.

Јелица Беловић Бернациковска

Јелица Беловић Бернациковска, рођена је 1870. године у Осијеку, где је завршила основну школу. Нижу гимназију завршила је у Ђакову, а на даље школовање, ову ученицу Завода Јосипа Јураја Штросмајера, пут је водио преко Загреба до Беча и Париза.

Сматра се зачетником модерне етнологије, сакупљачем народног блага и најбољим познаваоцем женског народног ткања и веза код Јужних Словена. Њен рад би се могао поделити на три сегмента: педагошки, етнографски и књижевни. Као учитељица, радила је у многим градовима некадашње Аустроугарске монархије, чијим властима је била у немилости због опредељености за уједињење Јужних Словена, те је због неблагонаклоног односа друштвене и политичке јавности према њеном раду, често мењала запослења и селила се. Из истих разлога деловала је често под псеудонимима Љуба Т. Даничић, Јелица, Јеле, Јасна, Хеле, тета Јелица, Млада Ана госпоја, ЈББ.

Била је уредник „Народне снаге“, јединог српског листа у Монархији, а на немачком и француском језику објавила је око 30 књига и велики број чланака у периодици.

У области прикупљања везова и њиховог проучавања, начинила је пионирске подухвате у српској култури, али и у европској етнографској заједници. Најзначајнија дела из области етнографије су: Грађа за технолошки ријечник женског ручног рада и Српски народни вез и текстилна орнаментика.

Интересовања за женско питање објединила су сва три доминантна сегмента њеног деловања. Са становишта женског питања и проучавања књижевности изузетно је значајан њен алманах „Српкиња“ који је у сарадњи са другим књижевницама и активисткињама приредила и објавила 1913. године у Сарајеву.

Била је удата (од 1896) за Пољака, Јанка Бернациковског, службеника Окружног суда. Током Првог светског рата остала је удовица са једним сином.

Живела је у Аустрији, Босни и Херцеговини, Хрватској, Француској и Србији, где је и умрла 1946. године у Новом Саду.